

ปัญหาพิเศษปริญญาตรี

ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

T100521

เรื่อง

การทดสอบพันธุ์คะน้าพันธุ์กานในเขตลาดกระบัง

Regional Trial of Chinese Kale Stalk-Type in Ladkrabang

อาจารย์สมภพ ฐิตะวสันต์
อาจารย์สุนทร พูนพิพัฒน์

ประธานกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษา
กรรมการ

ภาควิชาไร่รองแถว

.....
(นายบรรชกร เขียวขำแสง)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
วันที่ 23 เดือน ๗ ค. พ.ศ. ๒5

๗๑.
๘๑๑ก
๑๕๑๕

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 100521
วันเดือนปี 19 JUN 2009

การทดลองพันธุ์คะนากานในเขตลาดกระบัง

Regional Trial of Chinese Kale Stalk Type in Ladkrabang

บทคัดย่อ

คะน้าเป็นพืชผักชนิดหนึ่งที่มีปริมาณการบริโภคนอกประเทศค่อนข้างสูง แต่กสิกรชาวสวนผักมักประสบปัญหาเรื่องพันธุ์ที่ใหม่ผลผลิตสูง คุณภาพดีมีความต้านทานต่อโรคแมลง และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นคณะเทคโนโลยีการเกษตร สจล. กรุงเทพมหานคร จึงศึกษาทดลองเปรียบเทียบพันธุ์คะนากาน ณ แปลงทดลองของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สจล. กรุงเทพมหานคร ในช่วงฤดูฝนระหว่างวันที่ ๓ กันยายน ถึงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๔ โดยวางแผนการทดลองแบบ Randomized Block Design จำนวนซ้ำ ๔ ซ้ำ ๓ สายพันธุ์ คือพันธุ์ถั่วทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์เจ็บไตและเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุ ๔๕ วัน ปรากฏว่าคะน้าพันธุ์ถั่วทองให้ผลผลิตสูงสุด ๒๑๑๘.๐๐ กก./ไร่ รองลงมาคือพันธุ์แม่ใจ ๑ ๑๘๑๑.๓๐ กก./ไร่ และพันธุ์เจ็บไตให้ผลผลิตต่ำสุดคือ ๑๔๐๐.๖๓ กก./ไร่ และทุกสายพันธุ์ไม่มีเปอร์เซ็นต์การออกดอกก่อนการเก็บเกี่ยวเลย (Early bolting) จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่าอิทธิพลของพันธุ์มีผลทำให้คะนากานพันธุ์ถั่วทองกับพันธุ์เจ็บไตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพันธุ์ถั่วทองกับพันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์แม่ใจ ๑ กับพันธุ์เจ็บไตไม่มีความแตกต่างกัน

คำนิยม

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้โดยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย โดยที่อาจารย์สมภพ ฐิตะวสันต์ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ได้ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำ ชี้แนะ ตลอดจนเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาโดยตลอดมา พร้อมกับอาจารย์สุนทร พูนพิพัฒน์ อาจารย์รัชชัย อุบลเกิด ซึ่งได้ให้ความสนใจและเข้าร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษตลอดมา จนกระทั่งตรวจทานแก้ไขการเขียนปัญหาพิเศษและการทำรูปเล่มจนสำเร็จลงได้โดยดี

อนึ่ง นอกจากอาจารย์ที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีคณาจารย์ท่านอื่นอีกที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ท่านอื่น ๆ โดยเฉพาะในด้านการวิเคราะห์ทางสถิติ ท่านอาจารย์ระพีพันธุ์ ธรรมเสวก ได้ให้ความกรุณาช่วยจนสำเร็จลงได้ ตลอดจนอาจารย์บรรณ ชัยวชาแสง หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ซึ่งได้กรุณาอนุมัติปัญหาพิเศษให้สำเร็จสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่วางไว้ ณ โอกาสนี้ขอฝากขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ตลอดจนอาจารย์เกษม สร้อยทอง หัวหน้าแผนกเอกสารการพิมพ์ พี่วีรวัฒน์ สุบินทรามาต เจาหน้าที่พิมพ์ดีด รวมทั้งเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยให้ปัญหาพิเศษสำเร็จลงได้โดยดี

สมชาย กล้าหาญ

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (๒)

สารบัญตารางผนวก (๓)

สารบัญภาพผนวก (๔)

คำนำและวัตถุประสงค์ ๑

การตรวจเอกสาร ๒

อุปกรณ์และวิธีการ ๔

ผลการทดลอง ๗

สรุป ๑๐

วิจารณ์ผล ๑๑

เอกสารอ้างอิง ๑๒

ภาคผนวก ๑๓

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดง F - ratio ของน้ำหนักสดที่อายุเก็บเกี่ยว ๕๕ วัน (ก.ท./ไร่) ของคะนากานพันธุ์ต่าง ๆ ๓ พันธุ์	๘
๒ แสดงผลผลิตเฉลี่ยของผักคะน้า (ก.ท./แปลง) ของพันธุ์คะนากาน ๓ พันธุ์	๘

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่ ^๑	หน้า ^๒
๑ จำนวนครั้งในการไขปู้ และปริมาณการไขปู้	๑๓
๒ การไขขาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	๑๕
๓ นำหนักสดของผักคะน้า Replication ที่ ๑	๑๙
๔ นำหนักสดของผักคะน้า Replication ที่ ๒	๒๐
๕ นำหนักสดของผักคะน้า Replication ที่ ๓	๒๑
๖ นำหนักสดของผักคะน้า Replication ที่ ๔	๒๒
๗ แสดงข้อมูลในการศึกษา	๒๓
๘ แสดงนำหนักสดเฉลี่ยของผักคะน้า ๓ พันธุ์ คือถั่วทอง แม่ใจ ๑ และเจียไต๋	๒๓

สารบัญภาพผนวก

ภาพผนวกที่

หน้า

- ๑ ลักษณะของ Block ในแปลงทดลอง ๑๗
- ๒ เปรียบเทียบคะแนนากาน ๓ สายพันธุ์ ๒๔

การทดสอบพันธุ์คะน้าพันธุ์กานในเขตลาดกระบัง
Regional Trial of Chinese Kale Stalk Type in Ladkrabang

คำนำและวัตถุประสงค์

คำนำ

คะน้า (Chinese Kale) เป็นพืชผัก (Vegetable) ชนิดหนึ่งซึ่งคนส่วนใหญ่ นิยมบริโภคเป็นอาหารประจำวัน เพราะมีรสชาติดี และให้คุณค่าทางโภชนาการสูง สามารถเจริญเติบโตได้ดีในทุกฤดูกาลและทุกภาคของประเทศไทย ทั้งนี้ คะน้าจึงจัดว่าเป็นพืชผักที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการค้นคว้าศึกษาหาพันธุ์ที่ใหม่ผลผลิตสูง คุณภาพในการบริโภคดี เพื่อจะได้ทำการแนะนำส่งเสริมเผยแพร่ให้เกษตรกร ชาวสวนผักทำการปลูกเป็นอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการแสวงหากะน้าพันธุ์กานที่ใหม่ผลผลิตสูงและมีคุณภาพดี พร้อมทั้งเหมาะสมสำหรับปลูกในเขตลาดกระบังและพื้นที่ใกล้เคียง

การตรวจเอกสาร

คะน้าเป็นพืชผักชนิดหนึ่งซึ่งอยู่ใน Class Angiospermae Sub-class Dicotyledonae Order Cruciferales Family Cruciferae ชื่อสามัญภาษาไทย อังกฤษว่า Chinese Kale ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Brassica oleracea var. acephala (D.C.) Alef. หรือ Brassica alboglabra Bailey (ไฉน ๒๕๑๓ ; Nieuiwhof, 1969) จัดว่าเป็นพืชผักฤดูหนาวแต่สามารถเจริญเติบโตได้ดีพอสมควรในฤดูร้อนและฤดูฝนของประเทศไทย ลักษณะประจำพันธุ์ของคะน้าก้าน มีระบบรากแก้ว (Tap root system) ลำต้นเดี่ยวตั้งตรง อวบน้ำขวง ขอบยาว ปลายใบแหลม ใบเรียบ ก้านใบยาว อายุการเก็บเกี่ยว ๔๕ - ๔๘ วัน จำนวนใบต่อกันเฉลี่ย ๕ ใบ มีดอกสีขาว ช่อดอกแบบ raceme เมล็ดสีน้ำตาลอมดำ (บุญชุมและคณะ ๒๕๒๒) พันธุ์ที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่บริษัทไคตั้ง เขามาจำหน่ายจากต่างประเทศเช่น ไต้หวัน จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น โดยยกานำมาบรรจุกระป๋องขายในอัตราต่าง ๆ กัน เช่น พันธุ์ตราเครื่องบินของบริษัทเจียไต๋ส่งเสริมการเกษตร พันธุ์วอยทอง พันธุ์ตราช้าง และพันธุ์อื่น ๆ อีกซึ่งพันธุ์เหล่านี้เราไม่สามารถที่จะทราบความแน่นอนของลักษณะประจำพันธุ์ได้ ในปัจจุบันประเทศไทยมีพันธุ์คะน้าแม่ใจ ๑ ซึ่งสถานีทดลองพืชไร่แม่ใจกรมวิชาการเกษตรได้ทำการคัดเลือกพันธุ์ และปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมพันธุ์จากพันธุ์คะน้าที่นำเข้ามาจากประเทศไต้หวันโดยวิธีการคัดเลือกหมู่ (Mass selection) เมื่อปี ๒๕๐๖ จนถึงปี ๒๕๑๑ สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์คะน้าพันธุ์กานที่มีคุณภาพดีและความบริสุทธิ์สูงปลายปี ๒๕๑๒ ได้มีผู้เชี่ยวชาญจีนมาร่วมปฏิบัติงานแนะนำปรับปรุงพันธุ์ให้ดียิ่งขึ้นทั้งในแง่คุณภาพ การรับประทานคุณภาพและความบริสุทธิ์ของ เมล็ดพันธุ์ ผลผลิตต่อเนื้อที่และความต้านทานต่อโรค ต่อมาในปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๘ ได้ทำการทดสอบสายพันธุ์ในแหล่งต่าง ๆ ปรากฏว่าสายพันธุ์ PL 20 เป็นสายพันธุ์ที่เด่นและต้านทานโรคสำคัญแตกต่าง มีคุณภาพในการรับประทานดี ลักษณะตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ต่อมาภายหลังขอตั้งชื่อว่า "พันธุ์แม่ใจ ๑" ซึ่งมีลักษณะประจำพันธุ์คือลำต้นเดี่ยว อวบน้ำ ตรงกลางป่องใหญ่ใบเรียบ ปลายใบแหลมตั้งขึ้น ก้านใบบาง ขวงขอบยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีน้ำหนักส่วนที่เป็นต้นและก้านมากกว่าใบ อายุการเก็บเกี่ยว ๔๕ – ๕๕ วัน ขนาดความสูงเฉลี่ย ๓๓.๔ เซนติเมตร จำนวนใบต่อกันเฉลี่ย ๕ ใบ อายุตั้งแต่ปลูกถึงออกดอก ๕๐ – ๕๕ วัน ดอกสีขาว ช่อดอกแบบ raceme อายุการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ ๑๕๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๕๐๐ – ๑๖๐๐ กก./ไร่ (กองพืชสวนกรมวิชาการเกษตร) มีลักษณะเด่น ๒ ประเภท คือ มีก้านพันธุ์กาน (Stalk type) เช่น พันธุ์ววยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ พันธุ์เจียไต๋ พันธุ์ PL 23 ฯลฯ และมีก้านพันธุ์ใบ (Leaf type) เช่น พันธุ์ฝาง No 1 พันธุ์ฝาง No 2 พันธุ์เจียไต๋ (อรอนันตและคณะ ๒๕๑๕)

จากการทดสอบพันธุ์กะน้าพันธุ์กานที่ อ.ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าพันธุ์สกลนครใหม่ผลผลิตต่อไร่สูงสุด ๑๐๑๓ ก.ก. รองลงมาคือพันธุ์แม่ใจ ๑ ๘๘๕ ก.ก. และพันธุ์ใหม่ผลผลิตต่ำสุดคือพันธุ์ PL 23 ๘๐๒ กก./ไร่ (อรอนันตและคณะ ๒๕๑๕)

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

๑. เมล็ดพันธุ์ตะกั่ว ๓ พันธุ์คือ พันธุ์รวยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์เจียไต๋
๒. ปุ๋ยคอก (มูลไก่)
๓. ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ไคแอมโมเนียม Ammonium sulphate 21%N และปุ๋ยสูตร

๑๕ - ๑๕ - ๑๕

๔. สารเคมีที่ใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ไคแก เซฟวิน ๕๕, อีโซทริน ออร์โธไซค์
แมกเซคกี

๕. เครื่องพ่นยาแบบสพ่ายหลัง
๖. เครื่องสูบน้ำ
๗. สายยาง
๘. อุปกรณ์ในการเตรียมแปลง ไคแก จอบ, จอบขยัน, คราด, มีด, หลัก
แปลง, ป้ายแปลง, เทปวัดระยะทาง ฯลฯ

วิธีการ

เป็นการทดลองในแปลง โดยทำการปลูกตะกั่วทั้ง ๓ สายพันธุ์ดังนี้คือ พันธุ์รวยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์เจียไต๋ ณ แปลงทดลองของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สจล. วางแผนการทดลองแบบ Randomized Block Design มี ๔ ซ้ำ (Replication) ขนาดของแปลงย่อย ๑.๕ x ๒ ตาราง เมตร จำนวน ๑๒ แปลง การเตรียมดินทางหัวไร่บริเวณออกให้หมัก ชุกดินตากแดดไว้ ๑๕ - ๒๐ วัน หลังจากนั้นทำการขยotinให้มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของผักคะน้าพร้อมกับการใส่ปุ๋ยคอก (มูลไก่) อัตรา ๑๐ ก.ก. ต่อแปลง (๑๓๓๕ ก.ก.ต่อไร่) ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้น ๒ ชนิดคือ ปุ๋ย Ammonium sulphate

อัตรา ๕๐ กก./ไร่ และปุ๋ยสูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕ อัตรา ๓๐ กก./ไร่ โดยการใส่เป็นแถว
แล้วใช้คิ่งกลมบาง ๆ ประมาณ ๒ เซนติเมตร การไถระยะปลูก ระยะห่างระหว่างแถว ๓๐
เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ทำการหยอดเมล็ดเป็นหลุมตามระยะปลูก
หลุมละ ๕ - ๘ เมล็ด เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๔ พออายุกล้าได้ ๑๕ - ๒๐ วัน
ทำการถอนแยกให้เหลือหลุมละ ๑ ต้น อายุต้นกล้าได้ ๒๐ วัน ทำการใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ๑
ครั้ง โดยใช้ปุ๋ย ๒ ชนิดคือปุ๋ย Ammonium sulphate อัตรา ๒๐ กก./ไร่ และปุ๋ยสูตร
๑๕ - ๑๕ - ๑๕ อัตรา ๒๐ กก./ไร่ และเมื่ออายุได้ ๓๕ วันให้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ทั้ง ๒ ชนิด
อีก ในอัตราเดียวกันโดยการละลายน้ำรดอีก ๑ ครั้ง

การบันทึกข้อมูลในการศึกษา

๑. น้ำหนักผลผลิตต่อแปลง, น้ำหนักผลผลิตต่อไร่
๒. อายุการเก็บเกี่ยว
๓. Bolting rate
๔. จำนวนต้นที่ตาย
๕. การไต่ปุ๋ยและซากกำจัดศัตรูพืช

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการนำข้อมูลที่ได้ออกจากการศึกษาทดลอง มาวิเคราะห์ทวิวิธีการของ
Randomized Block Design ใช้ตาราง Analysis of Variance เพื่อหาค่า
F - ratio หากข้อมูลใดแสดงความแตกต่างกันก็นำข้อมูลนั้นมาเปรียบเทียบความแตกต่างโดย
ใช้ค่า L.S.D. ทั้งสองระดับ

สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

๑. สถานที่ ณ แปลงทดลองของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

เริ่มทำการทดลอง เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สิ้นสุดการทดลอง เมื่อวันที่

๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

จากการเปรียบเทียบน้ำหนักสด (กก./ไร่) ของผักคะน้า ๓ พันธุ์ที่ระยะเก็บเกี่ยว (อายุ ๕๕ วัน) ในช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ปรากฏว่าผักคะน้าพันธุ์อวบทองใหญ่ผลผลิตสูงสุดคือ ๒๑๑๕.๐ กก./ไร่ รองลงมาคือพันธุ์แม่โจ้ ๑ ๑๘๑๑.๓๐ กก./ไร่ และพันธุ์เจียไต๋ใหญ่ผลผลิตต่ำสุดคือ ๑๔๐๐.๒๓ กก./ไร่

จากข้อมูลที่ได้อากการทดลอง ได้นำมาเปรียบเทียบผลผลิตทางสถิติปรากฏว่าอิทธิพลของพันธุ์มีอิทธิพลต่อน้ำหนักสดของ ผักคะน้าทุกพันธุ์ ๓ พันธุ์ โดยก่อให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกรณีอิทธิพลของ Block นั้นไม่มีอิทธิพลต่อน้ำหนักสดของผักคะน้าจนก่อให้เกิดความแตกต่างกันในทางสถิติได้

อิทธิพลของพันธุ์ไคคา F - ratio สูงถึง ๒.๑๓๐ ส่วนอิทธิพลของ Block ไคคา F - ratio ค่าเพียง ๒.๑๑๕ ดังนั้น F - ratio ของพันธุ์ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อน้ำหนักสดของผักคะน้าในระดับความเชื่อมั่นที่ ๕๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งน้ำหนักสดของผักคะน้าจะเป็นค่าบวกจนถึง ผลผลิตของ ผักคะน้าทุกพันธุ์โดยตรง ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑. แสดง F-ratio ของน้ำหนักสดที่อายุเก็บเกี่ยว ๕๕ วัน (กก./ไร่) ของ
คะนากานพันธุ์ต่าง ๆ ๓ พันธุ์

Analysis of Variance

Source of difference	D.F. (n - 1)	S.S.	Variance (M.S.)	F - ratio
Total	11	20.69		
Variety	2	10.30	5.15	6.130 ^{*1/}
Block	3	5.34	1.78	2.119 ^{NS}
Error	6	5.05	0.84	

C.V. = 16.372

* 1/ หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๕๕ เปอร์เซ็นต์
NS. หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันทาง สถิติ

จากการวิเคราะห์ทางสถิติโดยการหาค่า L.S.D. ปรากฏว่าผลผลิต (กก./ไร่) ของผักคะนากาน ๓ พันธุ์ ที่ระยะเก็บเกี่ยวอายุ ๕๕ วัน ระหว่างพันธุ์ดวขทองกับพันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์แม่ใจ ๑ กับพันธุ์เจียไต่ ไม่มีความแตกต่างกันทาง สถิติ แต่พันธุ์ดวขทองกับพันธุ์เจียไต่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๕๕ เปอร์เซ็นต์จากตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒. แสดง ผลผลิตเฉลี่ยของ ผักคะน้า (กก./แปลง) ของพันธุ์คะน้าภายใน ๓ พันธุ์

พันธุ์	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./แปลง)
กวยทอง	๒.๒๗๕
แม่ใจ ๑	๕.๓๐๗
เจียไต๋	๔.๘๑๒

L.S.D ที่ ๕% = ๑.๘๕

L.S.D. ที่ ๑% = ๒.๘๐

อิทธิพลของพันธุ์ที่มีต่อการให้ผลผลิตของ ผักคะน้าภายใน ๓ พันธุ์ คือพันธุ์กวยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ พันธุ์เจียไต๋ จากผลการวิเคราะห์หขอมูลทาง สถิติ เพื่อการศึกษาอิทธิพลของพันธุ์ที่มีต่อน้ำหนักสดของ ผักคะน้าภายใน ปราบกฏว่าพันธุ์มีอิทธิพลก่อให้เกิดความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๕% เปอร์เซนต์

สรุป

จากการทดลองพันธุ์กระนาگان ๓ สายพันธุ์ คือพันธุ์วทยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ และ พันธุ์เจียไต๋ช่วงฤดูฝน เกือบกันยายนถึง เดือนตุลาคม ๒๕๒๔ ปรากฏว่า

๑. พันธุ์ที่ใหม่ผลผลิตต่อไร่สูงสุดคือพันธุ์วทยทอง ๒๑๑๘.๐ กก./ไร่ รองลงมาคือ พันธุ์แม่ใจ ๑ ๑๘๑๑.๓๐ กก./ไร่ และพันธุ์เจียไต๋ใหม่ผลผลิตต่ำสุดคือ ๑๔๐๐.๒๓ กก./ไร่

๒. อายุ การเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมในระหว่างฤดูฝนคือ ๔๕ วัน เนื่องจากตลาดมีความต้องการมาก และมีคุณภาพในการบริโภค (เกษม ๒๕๒๔) ตลอดจนไม่มีการออกดอกก่อนการเก็บเกี่ยวด้วย

๓. Bolting rate จากผลการทดลองปรากฏว่าพันธุ์กระนาگانทั้ง ๓ สายพันธุ์ คือ พันธุ์วทยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ พันธุ์เจียไต๋ ไม่มีการออกดอกก่อนการเก็บเกี่ยวในระหว่างฤดูฝนเลย

๔. จำนวนต้นที่ตายปรากฏว่าสายพันธุ์เจียไต๋มีจำนวนต้นตายสูงที่สุดคือ ๓๔ ต้น รองลงมาคือพันธุ์วทยทอง ๓๑ ต้น และพันธุ์ที่ตายน้อยที่สุดคือ พันธุ์แม่ใจ ๑ ๒๘ ต้น แสดงว่า พันธุ์แม่ใจ ๑ มีแนวโน้มที่จะต้านทานต่อโรคเน่าคอดินมากกว่าสายพันธุ์เจียไต๋และพันธุ์วทยทอง

วิจารณ์ผล

จากการเปรียบเทียบพันธุ์นกานัน ๓ สายพันธุ์ คือพันธุ์วทยทอง พันธุ์แม่ใจ ๑ และพันธุ์เจียไต่ ปรากฏว่าพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสุดคือ พันธุ์วทยทองซึ่งเป็นพันธุ์จากรานคา ที่สั่งเข้ามาจำหน่ายจากต่างประเทศซึ่งมีความสม่ำเสมอของประชากรดี พันธุ์แม่ใจ ๑ ให้ผลผลิตรองลงมาเป็นพันธุ์ที่กรมวิชาการส่งเสริมให้กลีกรปลูก มีความสม่ำเสมอของประชากรดีและมีแนวโน้มที่จะต้านทานโรคโคนเน่าได้ดีกว่าพันธุ์เจียไต่และพันธุ์วทยทอง เพราะมีจำนวนหน่อที่ตายน้อยที่สุด พันธุ์เจียไต่ให้ผลผลิตต่ำสุด มีจำนวนต้นตายมากที่สุดและมีเปอร์เซ็นต์ความงอกต่ำสุด ซึ่งผลผลิตที่ควรได้ของผักกะน้าในภาคกลางควรได้ประมาณ ๑๕๐๐ กก./ไร่ (กองเศรษฐกิจ) แต่ในสภาพเชื้ออำนาจและการดูแลรักษาเต็มที่อาจได้ถึง ๒๕๐๐ กก./ไร่ (กองพืชสวน ๒๕๑๙ - ๒๕๑๐) ทั้งนี้ผลผลิตที่ได้จากการทดลองครั้งนี้อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝนมีสภาพเหมาะสมต่อการเจริญของเชื้อราทำให้หน่อกล้าเป็นโรคโคนเน่าซึ่งเกิดจากเชื้อ Phytophthora sp. Fusarium sp. แต่ที่พบมากคือ Pythium sp. (จีระเกษ ๒๕๒๑) ทำให้ต้นกล้าตาย ถึงแม้ว่าจะมีการปลูกหมอมแล้วก็ตาม หลังจากการปลูกหมอมกล้าจะช่วงการเจริญเติบโตและสภาพไม่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สูงสุด ทั้งนี้ในช่วงฤดูฝนของเขตภาคกระบี่ และบริเวณใกล้เคียงควรส่งเสริมให้กลีกรชาวสวนผักปลูกกะน้าสายพันธุ์วทยทองและพันธุ์แม่ใจ ๑ เพราะสามารถให้ผลผลิตที่ระดับปานกลาง และไม่มี Bolting rate ก่อนการเก็บเกี่ยวในช่วงฤดูฝน เนื่องจากอุณหภูมิต่ำ เป็นตัวเร่ง เราที่สำคัญมากในการออกดอกของพวกผักกะน้าส่วนช่วงแสงนั้นไม่มีอิทธิพลการออกดอก (Nieuwhof 1969)

เอกสารอ้างอิง

๑. เข้ม พิลิก. ๒๕๒๔. ผักกะเบาและผักกะหล่ำ. กทม. ภาควิชาพืชสวน, คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ๒. กรมวิชาการเกษตร. รายงานความก้าวหน้างานคนควาวิจัยปี ๒๕๒๐.
 ๓. กรมวิชาการเกษตร. รายงานผลการวิจัยกิน ปุ๋ย พืชสวนปี ๒๕๒๐.
 ๔. กรมวิชาการเกษตร. รายงานความก้าวหน้างานคนควาวิจัยปี ๒๕๒๑.
 ๕. กรมวิชาการเกษตร. รายงานความก้าวหน้างานคนควาวิจัยปี ๒๕๒๒.
 ๖. จิระเกษ แจ่มสว่าง, ๒๕๒๑. โรคพืชและการป้องกันกำจัด. กทม. ภาควิชาโรคพืช, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ๗. ไฉน ยอดเพชร. ๒๕๑๓. สวนผัก. พระนคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
 ๘. ประเสริฐ บมรรรคา. ๒๕๑๒. คู่มือการปลูกผัก. นครปฐม : โรงเรือนเกษตรกรรม นครปฐม.
 ๙. พรศักดิ์ อึ้งตระกูล. ๒๕๒๔. การศึกษาผลของปุ๋ยวิทยาศาสตร์ร่วมกับปุ๋ยคอกต่อผลผลิตของคะน้าพันธุ์แม่ใจ ๑. กรุงเทพฯ ; ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สจล.
10. Baker C.A. and R.C.B.V. Brink. 1963. Flora of Java. vol. I. Groningen : The Rijksherbarium.
11. Nieuwhof, M. 1969. Cole crops. London; Leonard Hill, 353 P.

ภาคผนวก

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนครั้งการใส่ปุ๋ยและปริมาณการใส่ปุ๋ย

Rep 1	จำนวน ครั้ง	ครั้งที่	ปุ๋ยที่ใช้	อัตราที่ใช้	อายุพืช (วัน)	หมายเหตุ
Rep 2	๓	๑	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๕๐ กก./ไร่ ๗๐ กก./ไร่	๐ ๐	ใส่รองพื้น
		๒	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐ กก./ไร่ ๒๐ กก./ไร่	๒๐ ๒๐	
	๓	๑	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐ กก./ไร่ ๒๐ กก./ไร่	๓๕ ๓๕	ละลายน้ำ รด
		๒	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๕๐ กก./ไร่ ๗๐ กก./ไร่	๐ ๐	
	๓	๑	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐ กก./ไร่ ๒๐ กก./ไร่	๒๐ ๒๐	ละลายน้ำ รด
		๓	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐ กก./ไร่ ๒๐ กก./ไร่	๓๕ ๓๕	

ตารางที่ ๑. (ต่อ)

Rep 3	จำนวน ครั้ง	ครั้งที่	ปุ๋ยที่ใช้	อัตราที่ใช้	อายุพืช (วัน)	หมายเหตุ		
Rep 3	๓	๑	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๕๐กก./ไร่ ๗๐กก./ไร่	๐ ๐	ใส่รองพื้น ละลายน้ำ รด		
		๒	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐กก./ไร่ ๒๐กก./ไร่	๒๐ ๒๐		ละลายน้ำ รด	
		๓	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐กก./ไร่ ๒๐กก./ไร่	๓๕ ๓๕			ละลายน้ำ รด
	Rep 4	๓	๑	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๕๐กก./ไร่ ๗๐กก./ไร่	๐ ๐	ใส่รองพื้น ละลายน้ำ รด	
			๒	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐กก./ไร่ ๒๐กก./ไร่	๒๐ ๒๐		ละลายน้ำ รด
			๓	Ammonium sulphate 21%N สูตร ๑๕ - ๑๕ - ๑๕	๒๐กก./ไร่ ๒๐กก./ไร่	๓๕ ๓๕		

ตารางที่ ๒ แสดงการใช้ยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

Rep 1	จำนวน ครั้ง	ครั้งที่	ชื่อยา	อัตราที่ใช้	อายุพืช (วัน)	หมายเหตุ
Rep 2	๔	๑	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันเชื้อรา
			เซฟวิน ๘๕	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันเชื้อรา
		๒	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๑๐	ป้องกันเชื้อรา
		๓	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันรา
		อไซคริน	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันหนอน	
	๔	แมนเนทที	๔๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันรา	
		อไซคริน	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันหนอน	
	๔	๑	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันรา
		เซฟวิน ๘๕	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันแมลง	
	๒	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๑๐	ป้องกันรา	
	๓	ออร์โธไซค์	๕๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันรา	
		อไซคริน	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันหนอน	
๔	แมนเนทที	๔๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันรา		
	อไซคริน	๓๐ gm / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันหนอน		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๒ (ต่อ)

Rep 3	จำนวน ครั้ง	ครั้งที่	ชื่อยา	อัตราที่ใช้	อายุพืช (วัน)	หมายเหตุ	
Rep 4	๔	๑	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันรา	
			เซฟวิน ๘๕	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันแมลง	
		๒	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๑๐	ป้องกันรา	
		๓	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันรา	
			อโซคริน	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันหนอน	
		๔	แมนเซพที	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันรา	
			อโซคริน	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันหนอน	
	๔	๑	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันรา	
			เซฟวิน ๘๕	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๕	ป้องกันแมลง	
		๒	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๑๐	ป้องกันรา	
		๓	ออร์โทไซด์	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันรา	
				อโซคริน	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๒๐	ป้องกันหนอน
			๔	แมนเซพที	๕๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันรา
			อโซคริน	๓๐g/m / น้ำ ๒๐ ลิตร	๓๐	ป้องกันหนอน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑ ลักษณะของ Block ในแปลงทดลอง

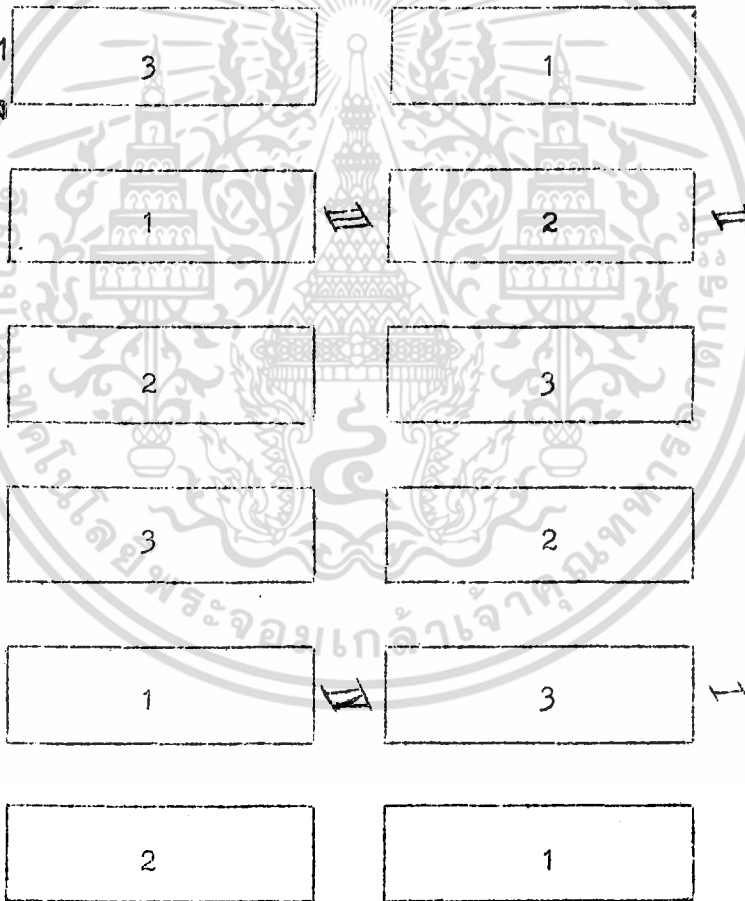
วางแผนการทดลองแบบ Randomized Block Design

จำนวนซ้ำ ๔ ซ้ำ (Replication)

จำนวนพันธุ์ ๓ พันธุ์ (Variety)

รองน้ำ

- 1 = แม่ใจ
- 2 = ถวยทอง
- 3 = เจียไต๋

100521

ขนาดแปลง	๑.๕ + ๖ ตร.ม.
จำนวนแถว/แปลง	๕ แถว
จำนวนคน/แปลง	๑๖๐ คน
ระยะห่างระหว่างคน	๒๐ ซม.
ระยะห่างระหว่างแถว	๓๐ ซม.
ปลูกเมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔	
เก็บเกี่ยวเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ นำหนักสดของผักกะน้า Replication ที่ ๑

(กรัม/แถว)

Rep I	พันธุ์		
	แม่ใจ ๑	ถั่วทอง	เจียไต๋
แถวที่ ๑	๒,๑๕๐	๒,๕๕๐	๒,๑๐๐
๒	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	๒,๒๕๐
๓	๑,๘๕๐	๒,๓๐๐	๒,๐๐๐
๔	๑,๘๕๐	๒,๓๕๐	๒,๑๐๐
๕	๒,๐๕๐	๒,๒๘๐	๒,๓๐๐
รวม ๑,๕	๘,๒๐๐	๘,๗๕๐	๘,๘๐๐
รวม ๒,๓,๔	๕,๘๐๐	๖,๗๕๐	๖,๓๕๐
รวม ๑,๒,๓,๔,๕	๑๐,๑๐๐	๑๑,๕๐๐	๑๕,๑๕๐

ตารางที่ ๔ น้ำหนักสกดของฉักระนา Replication ที่ ๒

(กรัม/แถว)

Rep II	พันธุ์		
	แม่ใจ ๑	ถวบทอง	เจียไต่ ⁺
แถวที่ ๑	๑,๕๐๐	๒,๒๕๐	๑,๕๐๐
๒	๑,๖๕๐	๒,๓๐๐	๑,๒๐๐
๓	๒,๒๐๐	๒,๒๐๐	๑,๒๐๐
๔	๒,๑๐๐	๒,๔๐๐	๑,๖๕๐
๕	๒,๑๐๐	๒,๒๕๐	๑,๒๕๐
รวม ๑,๕	๓,๖๕๐	๔,๕๐๐	๒,๗๕๐
รวม ๒,๓,๔	๕,๔๕๐	๖,๘๐๐	๔,๐๕๐
รวม ๑,๒,๓,๔,๕	๘,๕๕๐	๑๑,๘๐๐	๖,๘๐๐

ตารางที่ ๕ นำหนักสดของยั๊กะหน้า Replication ที่ ๓

(กรัม/แถว)

Rep III	พันธุ์		
	แม่ใจ ๑	ถวบทอง	เจ็บไต
แถวที่ ๑	๑, ๒๐๐	๑, ๒๕๐	๑, ๒๐๐
๒	๕๕๐	๑, ๘๘๐	๑, ๒๕๐
๓	๑, ๐๕๐	๑, ๘๓๐	๑, ๑๕๐
๔	๑, ๒๐๐	๑, ๓๕๐	๑, ๓๕๐
๕	๑, ๑๐๐	๑, ๓๐๐	๕๐๐
รวม ๑, ๕	๒, ๓๐๐	๓, ๓๕๐	๒, ๑๐๐
รวม ๒, ๓, ๔	๓, ๒๓๐	๕, ๕๐๐	๓, ๓๕๐
รวม ๒, ๓, ๔, ๕	๕, ๕๓๐	๘, ๘๕๐	๕, ๘๕๐

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง**

ตารางที่ ๒ นำหนักสคของไม้กระดาน Replication ที่ ๘

(กรัม/แถว)

Rep IV	พันธุ์		
	แม่ใจ ๑	ถวบทอง	เจียไต่
แถวที่ ๑	๑, ๘๐๐	๒, ๘๕๐	๑, ๒๕๐
๒	๒, ๑๐๐	๒, ๘๐๐	๑, ๑๕๐
๓	๒, ๑๕๐	๒, ๗๐๐	๑, ๒๕๐
๔	๒, ๘๐๐	๒, ๕๕๐	๑, ๑๐๐
๕	๒, ๓๐๐	๒, ๒๐๐	๑, ๑๕๐
รวม ๑, ๕	๘, ๒๐๐	๕, ๐๕๐	๒, ๘๐๐
รวม ๒, ๓, ๔	๖, ๖๕๐	๗, ๖๕๐	๓, ๕๐๐
รวม ๑, ๒, ๓, ๔, ๕	๑๐, ๘๕๐	๑๒, ๗๐๐	๕, ๘๐๐

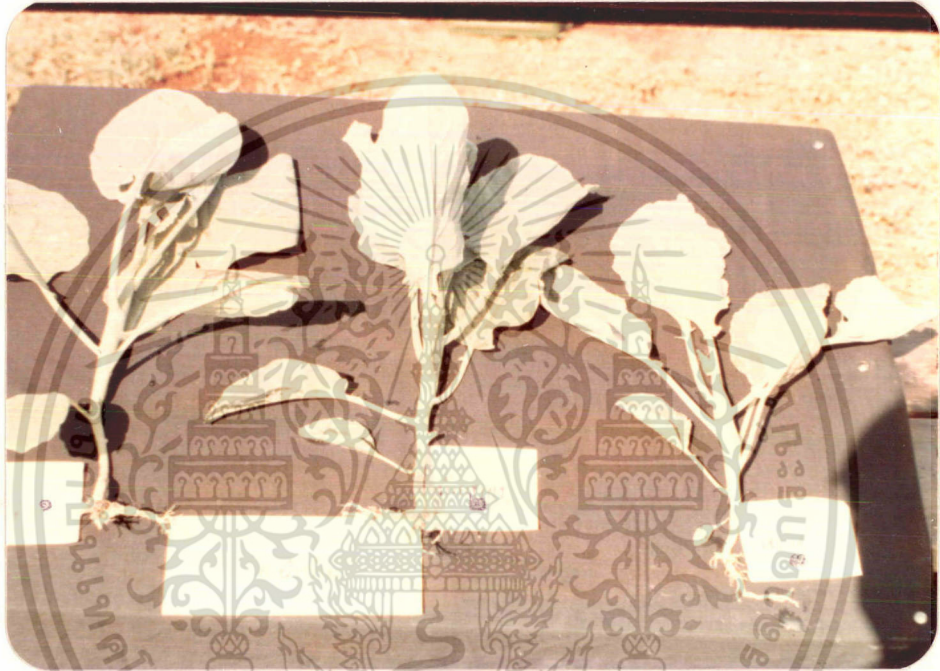
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลในการศึกษา

พันธุ์	อายุการเก็บเกี่ยว (วัน)	จำนวนต้นที่เก็บเกี่ยว	ผลผลิต กก./ไร่	Bolting rate	จำนวนคนที่ตาย	
					โรค	แมลง
ถั่วทอง	๔๕	๕๐	๒๑๑๕.๐	—	๓๑	—
แม่ใจ ๑	๔๕	๕๐	๑๘๑๑.๓๐	—	๒๕	—
เจียไต่ ⁺	๔๕	๕๐	๑๕๐๐.๖๓	—	๓๔	—

ตารางที่ ๘ แสดงน้ำหนักสดเฉลี่ยของฝักกระถาง ๓ พันธุ์

Block	Variety		
	ถั่วทอง	แม่ใจ ๑	เจียไต่ ⁺
I	๒.๓๕	๕.๕๐	๒.๓๕
II	๒.๔๐	๕.๕๕	๔.๐๕
III	๕.๕๐	๔.๓๖	๓.๓๕
IV	๓.๒๕	๒.๒๕	๓.๕๐
รวม	๒๒.๓๐	๒๒.๘๓	๑๓.๖๕
เฉลี่ย	๒.๒๓๕	๕.๓๐๓	๔.๔๑๒

ภาพที่ ๒ เปรียบเทียบค่าน้ำก้น ๓ สายพันธุ์

- ๑. = พันธุ์แม่ใจ
- ๒. = พันธุ์ดวยทอง
- ๓. = พันธุ์เจียไต๋

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้